

INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2020-11-06
Besvaras senast
2020-11-20

Till statsrådet Mikael Damberg (S)

2020/21:113 Ett tillräckligt befolkningsskydd

Försvarsberedningen konstaterade i sin rapport att befolkningsskyddets förmåga att möta de krav som krig kan ställa på samhället är starkt begränsad. Att värna civilbefolkningen är en central uppgift för det civila försvaret. Att kunna skydda civilbefolkningen vid ett väpnat angrepp är också viktigt för totalförsvarets trovärdighet. För att hantera och minska påfrestningarna för civilbefolkningen i händelse av ett väpnat angrepp ansåg Försvarsberedningen att det måste upprättas planer och avdelas resurser i fredstid för befolkningsskyddet. Försvarsberedningen föreslog att befolkningsskyddet ska utgöras av den kommunala räddningstjänsten och lokala förstärkningsresurser i form av en hemskyddsorganisation.

Sverige har i dag ca 65 000 skyddsrum runt om i landet, med plats för ca 7 miljoner människor, men de är i mycket dåligt skick, och det har inte byggts några nya skyddsrumspatser i Sverige sedan 2002, trots att befolkningen, urbaniseringen och risken för väpnad konflikt i Sverige har ökat.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) är ansvarig för att se över skyddsrumbeståndet i Sverige – och har även en central och drivande roll i utvecklingen av Sveriges beredskap för kriser och krig. Nu rapporterar MSB att de genomför ett förändrat arbetssätt för att säkerställa att alla skyddsrum i Sverige är funktionsdugliga. MSB går från att genomföra kontroller till att nu endast utöva tillsyn i stället för skyddsrumskontroll under en period.

I dag finns dock några problem som skulle uppstå om vi behöver uppsöka skydd. Många kommer inte att veta var skyddsrummet finns, och när man väl hittar ett är det inte funktionsdugligt eller utrustat. Och om det är funktionsdugligt och rätt utrustat vet de flesta människor inte hur man monterar utrustningen och startar upp skyddsrummets funktioner.

I mars i år fick jag till svar av statsrådet när jag ställt ett antal olika skriftliga frågor gällande skyddsrum och befolkningsskydd att Försvarsberedningens förslag bereds och kommer att utgöra ett viktigt underlag för inriktningen i den kommande totalförsvarspropositionen.

Nu har vi fått regeringens totalförsvarsproposition och kan utläsa att satsningen på befolkningsskydd sker först 2024 och 2025. Vidare kan man utläsa att om mer pengar tillförs efter 2025 ska förslag genomföras i enlighet med kapitel 4,

som redogör för regeringens politik. Där finns dock inget om befolkningsskydd med. Gällande skyddsrum har Försvarsberedningen lyft frågan om att befintliga skyddsrum ska iståndsättas, och det behövs fler skyddsrum i prioriterade områden. Regeringen skriver i sin proposition att den avser att tillsätta en särskild utredare i frågan.

Jag vill därför ställa följande frågor till statsrådet Mikael Damberg:

1. Är det statsrådets mening att Försvarsberedningens förslag gällande skyddsrum och befolkningsskydd är tillgodosedda med propositionen *Totalförsvaret 2021–2025*?
2. Har statsrådet och regeringen för avsikt att tilldela MSB ökade resurser i närtid om det visar sig vid alla skyddsrumstillsyner att det behövs upprustning och modernisering, eller hur avser statsrådet och regeringen att hantera resultatet?
3. Ett av målen för det civila försvaret är att värna civilbefolkningen. När inga satsningar görs i närtid på befolkningsskydd, hur avser statsrådet att ge rätt förutsättningar att uppnå uppsatt mål?

.....

Alexandra Anstrell (M)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welander